

בבית המשפט העליון בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק

בג"ץ 6097/19

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט מ' מזוז

העותרים: 1. עדאלה - המרכז המשפטי לזכויות
2. האגודה לזכויות האזרח בישראל
3. רופאים לזכויות אדם
4. המרכז לנפגעי גזענות, המרכז ה

נגד

המשיבים: 1. המרכז הרפואי ע"ש ברזילי
2. משרד הבריאות
3. משרד התחבורה והבטיחות בדרכים
4. משטרת ישראל
5. חברת דן בדרום תחבורה (2015) בע"מ
6. חברת האבטחה T&M - כפיר האבטחה

עתירה למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה: א' בשבט התש"ף (27.01.20)

מזכיר הרכב: רועי יי

קלדנית הרכב: רונית יי

בשם העותרים: עו"ד סארי עראף, עו"ד אן
סוציו; עו"ד גיל גן מור

בשם המשיבים 4-1: עו"ד דניאל מארקס; עו"ד יובל שפיצר

בשם המשיבה 5: עו"ד יחיאל ציפורי

בשם המשיבה 6: עו"ד נעם ודעי; עו"ד ליאת אינגבר

פרוטוקול

- 1
- 2 כבוד הנשיאה א' חיות: לנוכח מה שנכתב בתשובת המדינה, נדמה כי העתירה פעלה את
- 3 פעולתה. אנו עכשיו בעיצומו של תהליך לגיבוש נוהל מתוקן, יש הנחיות ביניים. התגובה מאוד
- 4 "רזה" לא ברור מה נתיית הביניים מהתגובה, אך השאלה היחידה עכשיו זה לוח הזמנים. מתי
- 5 צפוי הנוהל המתוקן להתגבש? העתירה הזו תישאר תלויה ועומדת כי אחרת הקצב אמור להיות

1 לא מספק. ברגע שתודיעו כי הנוהל המעודכן מגובש, נרצה לשמוע הערכה לגבי לוחות הזמנים
2 בעניין זה, נמתוק את העתירה. אם יהיו טענות לגבי הנוהל החדש זו עתירה אחרת. זה התשריט
3 שאנו רואים לאחרונה. מה הלוי"ז?

4

5 עו"ד מארקס : אנו מבקשים לאפשר לנו להגיב בתוך 3 חודשים.

6

7 כבוד השופט ע' פוגלמן : המצב הזה לא מצריך תקופה כזו.

8

9 עו"ד מארקס : הנחיית הביניים מאוד חשובה לעניין מה שכתוב בעתירה.

10

11 כבוד הנשיאה א' חיות : ראוי היה לפרט מה לגבי הנחיית הביניים ומה טיבה. אנו לא יכולים
12 להשתתף בהערכה האופטימית של גבירתי.

13

14 עו"ד מארקס : הנוהל הוא מסווג וגם פרטיו. השתדלנו לא לפרט את הדברים בתגובה שעומדת
15 לעיונו של הציבור. הנחיית הביניים היא משמעותית.

16

17 כבוד הנשיאה א' חיות : זו לא הפעם הראשונה שמשיבים רוצים להביא לביהמ"ש חומר מסווג.
18 איך עושים דבר כזה? אפשר להגיש זאת במעטפה סגורה אך לא עשיתם זאת. אין לנו מושג מה
19 הנחיית הביניים ומהי הטיוטה. לא הבאתם את זה בפנינו אף לא בדיון מסווג.

20

21 כבוד השופט ע' פוגלמן : יש גם חלק שאינו מסווג.

22

23 כבוד השופט מ' מזוז : הנוהל הביניים הוא מסמך בכתב, אם יש לכם את זה אפשר להגיש אותו
24 לעיונו בלבד.

25

26 עו"ד מארקס : מי שאמור להביא את זה הוא בדרך לכאן. נוכל לעשות זאת רק בעוד רבע שעה.
27 הכוונה שלנו לא היתה להסתיר מביהמ"ש. רצינו לקיים דיון במעמד צד אחד.

28

29 כבוד הנשיאה א' חיות : גם זה לא כתוב בתגובה שלכם.

30

31 עו"ד מארקס : זה כתוב בסעי' 7. היה מסלול אחר ואפשר היה להעביר את הדברים במעטפה
32 סגורה. נשקול בעתיד לעשות זאת. בינתיים אנו ערוכים להציג את הדברים במעמד צד אחד. אני
33 סבורה כי הדלתא בין מה שיכולנו לכתוב לבין הדיון במעמד צד אחד אינו כ"כ משמעותי. יכולנו
34 לומר בגלוי כי היה שינוי משמעותי לגבי הסימנים המחשידים.

35

36 כבוד הנשיאה א' חיות : מה קורה בבתי חולים אחרים?

37

1 עו"ד מארקס : משרד הבריאות מנחה את אופן הבידוק הבטחוני בבתי חולים ממשלתיים. לפי
2 הנוהל שמתגבש נוגע אליהם.

3
4 כבוד הנשיאה א' חיות : מה קורה נכון להיום לגבי בתי חולים אחרים.

5
6 עו"ד מארקס : השאלות התחדדו בברזילי בגלל מערך הבידוק הבטחוני שם.

7
8 כבוד השופט מ' מזוז : הנוהל הזמני חל על כל בתי החולים הממשלתיים כעת?

9
10 עו"ד מארקס : כן.

11
12 כבוד הנשיאה א' חיות : אני מקווה כי מי שאמור להביא איתו את הנחיית הביניים יש לו סיבה
13 טובה שלא מגיע בזמן. מכל מקום נפסיק את הדיון כאן ונמשיך לקיים אותו עד שהאדון יגיע.

14
15 עו"ד עראף : מבחינת התשתית העובדתית ומה שאנו מבקשים בעתירה אין כל שינוי. לא משנה
16 מה השינוי בנהלים הכתובים של המשטרה. בתגובת המדינה מדברים על שינוי אך לא אומרים
17 כי שיטת הבידוק הופסקה, לא אומרים כי הבידוק נעשה גם על אנשים, הם לא אומרים כלום.

18
19 כבוד הנשיאה א' חיות : שיטת הבידוק לא עומדת לעצמה היא פועל יוצא לפי הנהלים. היא
20 מתקיימת לפי הנהלים. אני מסכימה עם אדוני כי התגובה "רזה" ולא נכנסת לפרטים. הם
21 טוענים כי מדובר בדברים מסווגים. אנו מצפים כי יהיה שינוי בנוהל וגם בשיטת הבידוק.

22
23 עו"ד עראף : לדעתנו שטת הבידוק מדברת על המטרה. מנהל בי"ח ברזילי הוא זה שרוצה לאתר
24 ערבים.

25
26 כבוד הנשיאה א' חיות : הוא לא קובע את שיטת הבידוק. מה שראיתי זה לא חורף שום דבר
27 לגבי שיטת הבידוק. זה קורה על פי הנחיית המשטרה יחד עם משרד הבריאות. השיקולים הם
28 בטחוניים גרידא. אם יאמרו לנו כי יש שינויים משמעותיים כולל הנחיית ביניים, אנו מקווים כי
29 יהיה שינוי גם במה שהצבעתם עליהם בעתירה. נרצה לראות מה קורה.

30
31 כבוד השופט ע' פוגלמן : אני אישית לא מבין איך הגענו עד הלום. כולנו עוברים בבידוק. איך
32 יצרו מצב כזה? אינני יודע.

33
34 עו"ד מארקס : זו תוצאה של המעטפת הבידוק הבטחוני בכניסה לאוטובוס. כל זה יחד יתקיים
35 בפועל באוטובוס וזה מצב מורכב שחידד בעיות שלא התחדדו במקומות אחרים.

1 עו"ד עראף : לגבי החשיבות של אלמנט הזמן, הוא יכול גם לשרת בעצם כאמצעי לדברים אחרים
 2 כפי שרמזו המשיבים. אנו לא יודעים אם הנוהל חל לא רק ביחס לברזילי. אולי זה יעלה ביחס
 3 לבתי החולים בארץ.

4
 5 כבוד הנשיאה א' חיות : אדוני לא ייחד לכך אף מילה בעתירה זו. אנו שאלנו את זה כדי להבין
 6 את השלכות הרוחב. עתירת אדוני מתייחסת לברזילי, אדוני לא יכול להרחיקה למחוזות
 7 אחרים.

8
 9 כבוד השופט ע' פוגלמן : הדברים די ברורים. כל אחד מאיתנו הולך לביה"ח ועובר בדיקה. כאן
 10 אולי זה ייחודי לבי"ח ברזילי. יצטרכו לפתור את זה.

11
 12 עו"ד עראף : משך שנה שלמה פנינו אליהם והם לא התייחסו לכך. פנינו לראשונה בינואר 2019.
 13 הם לא נתנו תשובה. הם כל הזמן אמרו כי העניין מורכב סירבו להתייחס באופן ענייני ולא נתנו
 14 פתרונות אף לא זמניים.

15
 16 כבוד הנשיאה א' חיות : שוב, אנו צריכים להשתכנע כי בהנחיית הביניים יש פתרון לגבי מה
 17 שהצבעתם עליו בעתירה. אנו נצטרך לדעת מה הנוהל בהמשך. העתירה תישאר תלויה ועומדת.
 18 בכל מקרה, אפשר יהיה לשקול זאת באשר להוצאות.

19 20 **לאחר הפסקה.**

21
 22 עו"ד מארקס : זו ההנחיה, מבקשת להגישה לעיון כבודכם.

23
 24 כבוד הנשיאה א' חיות : הרשימה מתוך נוהל המשטרה, גם אין לנו ולא נוכל לומר אם זה מסוג
 25 הפרופילים או לא.

26
 27 עו"ד מארקס : מגישה מסמך נוסף זה.

28
 29 כבוד הנשיאה א' חיות : מעיון על פני הדברים, מלמד כי סימן המחשיד שעורר את הקשיים
 30 הוסר, הוצא מהנוהל על פי הנחיית הביניים. היתר, על פניהם, הם סימנים נטרליים שלא לוקים
 31 בליקויים שהעותרים הצבעתם עליהם. הם כללים ונטרליים על פי טיבם. גם הסרטונים
 32 שהצגתם והטענות שהעליתם כולם מינואר 2019. הנחיית הביניים יצאה ב – 18.4.19.

33
 34 עו"ד מארקס : היא הועברה באופן פחות רשמי עוד לפני, אך נכון שהמייל הוא מהמועד הנ"ל. זה
 35 הופך למשרד הבריאות מאפריל 2019.

36
 37 כבוד הנשיאה א' חיות : ממתי הם ייושמו?

1 עו"ד מארקס : זה ייושם מינואר 2020. זה דובר תחילה עם מנהלי הבטחון באופן שלא מיצה את
2 הצורך אני מדברת על היישום של הדבר במשרד הבטחון. מבחינת המשטרה זה יושם עוד
3 מהתיקון ואפילו עוד לפני.

4
5 עו"ד עראף: העתירה מתייחסת גם להורדה של אנשים מהאוטובוס. מורידים ערבים
6 מהאוטובוס. זו שאלה שיש לברר. אין הסמכה מפורשת בחוק שמותירה למשיבים לעשות זאת.
7 חוץ מזה בעובדות שהבאנו לעתירה שלא נסתרו על ידי המדינה וחשוב לשמוע גם את חברת
8 מהדרום רואים כי יש שינויים. שאנשים שאינם אזרחי המדינה ערבים מורידים מהאוטובוס
9 והמשיבים לא מכחישים זאת. מדובר בסימנים אתניים.

10
11 כבוד הנשיאה א' חיות: המילה "ערבי" לא מוזכרת.

12
13 עו"ד עראף: זה לא משנה. כל העובדות מצביעות על כך שהם מורידים ערבים מהאוטובוס.

14
15 כבוד הנשיאה א' חיות: לנו לא ברור מה שלאדוני ברור. חברתך אמרה כי הועברו הנחיות באופן
16 שלא הוטמע עד כה. ב – 13.1.20 ההנחיה הזו עברה בצורה פורמלית ואנו רוצים לראות איך היא
17 מיושמת. אם היא תיושם כפי שהיא הועברה התופעות הפגומה שבצדק העתירה הזו הציפה,
18 יעברו מן העולם. על פי ההנחיה הזו הם לא אמורים להתקיים יותר. אם זה ימשיך להתקיים,
19 בכל מקרה העתירה תישאר תלויה ועומדת. אם תיושם הנחית הביניים ככתבה זה לא אמור
20 לקרות. אני מציעה, היות וזה ירד לפני כמה ימים לשטח, נראה מה קורה.

21
22 עו"ד עראף: חשוב לנו לומר כי המשיבים לא אמרו כי הם לא מורידים אנשים מהאוטובוס.

23
24 כבוד הנשיאה א' חיות: הטענות שמורות לכם. יכול להיות שיש אדם בלי קשר אם הוא ערבי או
25 תושב השטחים או לא, אם יש בנוהל דברים מסויימים שמתקיימים, יכול להיות שמותר להוריד
26 מישהו לבדיקה יותר אינטנסיבית אך לא כפי שהדבר נעשו באופן גורף עד היום. אני מניחה כי
27 היום זה יהיה על בסיס אחר, פרטני ובלא איפיונים כפי שאדוני דיבר עליהם.

28
29 עו"ד עראף: אנו סבורים כי התנאים למתן צו על תנאי מתקיימים ביתר שאת. זה צריך להיות
30 עומד לדיון לאחר הצו. כל הבטחה מצד המדינה שהפגיעה לא תחזור על עצמה זה לא מספיק
31 מבחינתנו שזו אמירה כללית בלי להבטיח איך זה ישתנה. שיתכבדו המשיבים ויאמרו כי לא
32 יורידו אנשים מהאוטובוס.

33
34 כבוד הנשיאה א' חיות: אנו לא נתערב בשיטות שמתקיימות על ידי המאבטחים כדי להבטיח את
35 שלום האחרים באוטובוס או בסביבת ביה"ח אליו האוטובוס נכנס. אם יצטרכו להוריד מישהו
36 מהאוטובוס אולי הם יעשו את זה. התמונה שציירתם היא מאוד מטרידה, שאנשים ערבים שאין
37 להם אזרחות ישראלית ירדו לבד לפי מה שרואים מהסרטון, הם ידעו כי עליהם לרדת

1 מהאוטובוס. זה דבר שלא יכול להתקיים. לפי מה שראינו כאן זה לא יהיה יותר. אני מציעה כי
2 יהיה מבחן בשטח.

3
4 כבוד השופט ע' פוגלמן: גם תהליך קבלת החלטות עוד לא יסתיים. אנו עושים את הבקרה
5 לאחר מכן. חברתך אמרה כי בקרוב יושלם ההליך. בכל מקרה היה חשוב לנו לוודא כי הדבר
6 הפסול, יימחק והוא נמחק. ברגע שתהיה החלטה נתקדם, אנו לא עושים ביקורת שיפוטית לפני
7 שיסתיים תהליך קבלת החלטות.

8
9 עו"ד עראף: לפחות שיבטיחו המשיבים שלא יורדו האנשים מהאוטובוס. יש אפשרות לעשות
10 בידוק לכולם ואפשרות זו לא נשקלה על ידי המשיבים.

11
12 כבוד הנשיאה א' חיות: מישהו מהמשיבים רוצה להוסיף דבר?

13
14 עו"ד מארקס: אנו שוקלים את המכלול. כבודכם ראיתם את ההנחיה.

15
16 כבוד הנשיאה א' חיות: ראינו השאלה מה יקרה בשטח?

17
18 עו"ד מארקס: יש שינוי משמעותי בשטח כפי שניתן לצפות מההנחיה שיצאה, זו כוונתנו. איננו
19 מתנגדים כי העתירה תישאר תלויה ועומדת.

20
21 כבוד השופט ע' פוגלמן: תגישו לנו גם הודעת עדכון.

22
23 כבוד הנשיאה א' חיות: כן, אנו מבקשים הודעת עדכון.

24
25 עו"ד ציפורי: אין לי מה להוסיף.

26
27 עו"ד ודעי: אין לי מה להוסיף.

28
29 עו"ד עראף: לאור זה שניתן זמן רב למשיבים של יותר משנה שלא הצליחו לעשות את זה, הם
30 טוענים כי הם שינוי את הנוהלים והנוהל של משרד הבריאות שונה רק לאחר הגשת העתירה,
31 כדי שזה לא יהיה בעתיד, באחד התשובות של המשיבים הם אומרים כי הנוהל נבדק וזה סביר
32 להוריד אנשים באוטובוס. לדעתי מתן צו על תנאי יעזור למשיבים להגיע לתוצאה אחרת. אנו
33 מבקשים כי ייעשה בידוק שווה לכולם יחזירו את המצב לקדמותו. זה היה לפני 2018 לא עשו
34 בידוק לאף אחד והאוטובוסים לא היו מגיעים לביה"ח. נבקש כי בינתיים המצב יחזור
35 לקדמותו.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

ניתנת החלטה.

קלדנית : רונית